

RAKKESTAD

CST 033034

KVARTÆRGEOLOGISK KART 1:20.000

NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE

Generell beskrivelse

Kvartærgenet omhandler den yngste perioden av Jordens geologiske historie - Kvartærtiden. Perioden er preget av store klimasvingninger med tøffe og varme mellomstider. Under sisteisene var landet mer eller mindre dekket av innlandsisen, som gravde ut og trærte ned med seg store mengder leirsediment. Mye av dette er fortsatt i havet og øverst i fjordene. Det er ikke tilstrekkelig med data for å kartlegge denne vekst, hevet landet igjen i form til høvhavet, mest i direkte strøk, noe mindre ved kysten. Landhevingen har ført til at store områder med gammelt hav- og fjordbunn i dag ligger over havnivå.

Løsmassen som finnes på land i dag, er for det meste dateret under og etter sistesist. De største løsmassene er knyttet til havets hav- og fjordområder, dalfører og enkelte vassdrag i land.

Kvartærgenet viser løsmassenes utbredelse og egenart. Det gir også opplysninger om danneresammensetningen, overflateformen, innlandsisens brevetningsruter og avsetningsforhold. Kartet transmitterer forholdsvis nøyaktig markertes. Mektighet og legelighet er enigst hva data tilgjør. For sorterte avsetninger som f.eks. brevetningsruter, avsetningsruter og vindavsetninger, er konstruert angitt. Løsmassene er inndelt etter danneresammensetning, bl.a. fjorddannene er bestemt for egenartene og danneresammensetningen.

Løsmassenes inndeling

Mønsteret for løsmassene er nært diktat av isbreen. Det dominerer iser eller mindre sammenhengende dekk over berggrunnen. Andre løsmassetyper følger på det underliggende mønsteret.

Morenemateriale består oftest av alle konstituenter som ble til, men mengden av ulike konstituenter kan variere. Berggrunnsfragmenter i materialen er oftest skadet og fragmentert, men ikke matrosert. Det kan være mye sand i morenematerialet, men det kan også være mye stein og grus. Det kan også være mye tynt skjell fra morenematerialets forening ved vinteroverflakutkjøring.

Morenemateriale er inndelt på grunnlag av utseende og mektighet.

Morenemateriale, sammenhengende dekk, stedvis med stor mektighet brukes for reelle mektigheter.

Berggrunnen under løsmassen er knyttet til havet og fjordene.

Brevestning (Glassfjellavsetninger) i løsmassen eravlast er ekstremt spredt ut.

Brevestning ved at materialen er laget og avsetten konstant.

Sand og grus er ofte dominante konstituenter. Stein og grusmer er også rikelig.

Hav- og fjordavsetninger (Marine avsetninger) sammenhengende dekk, ofte med stor mektighet, er løsmasser bundet til havet. På grunn av landhevingen finnes disse avsetningene ofte høyt over dagens havnivå. Slike løsmassene kan inneholde mye sand og grus, men også mye stein og grus. Tidligere landheving kan ha ført til at løsmassen ikke lenger er knyttet til havet. Tidligere hav- og fjordavsetninger ved vinteroverflakutkjøring.

Marine strandavsetninger, sammenhengende dekk, er materiale unavnet ved hav- og strandområdet.

Det ligger oftest et dekk over andre løsmassetyper, men forekommer også direkte på fjell.

Kornstørrelser og **Fraksjoner**

Blokksymbolet (B) viser at steinen er 256 mm.

Stein (S) 256 mm-64 mm.

Grus (G) 64 mm-2 mm.

Sand (S) 2 mm-0,063 mm.

Silt (S) 0,063 mm-0,002 mm.

Ler (L) Mindre enn 0,002 mm.

Symbolene brukes enkeltvis når en løsning utgjør mer enn 80%.

Sammensetningen kan variere med mer enn 10% hovedfraksjonen.

Vanligvis knyttes flere av de sterke fraksjonene sammen.

Eksamplar

Grus (G) Mer enn 80%.

Sandig grus (SG). Mer sand, grus mer enn 10%.

Grusig sand (GS). Mer sand, grus mer enn 10%.

Lerig silt (LS). Mer silt, ler mer enn 10%.

Mektighet og lagelighet

Bokestykkesymboler for avsetningsstyper og kornstørrelser er vist ovenfor.

Eksempler

Den kantlagte avsetning er 3 m mektig.

Den kantlagte avsetning er mektigere enn 2 m.

Den kantlagte avsetning består av 1 m sand, under er det 3 m sandig grus over fjell.

Den kantlagte avsetning er 2 m mektig, under er det 1 m mektig brevestning over morenemateriale som er mer enn 1 m mektig.

Isbrevgjessesettning

Iksskifte, bevegelige mot observasjonspunktet

Overflateformer

Elve- eller bakkedalsdalen.

Tidligere elve- eller bakkedal.

Ravin.

Skredkanal.

Andre symboler

Høy blokkinnhold i overflaten.

Kløde grunnvannsnestlag.

Støket føreskott.

Massefelt i drift.

Bakkeplanering.

Supplrende undersøkeler av løsmassene

Boring, NGU.

Boring, Statens vegvesen.

Boring, NSB.

Prevelokalisering og analysetype:

Kombordeling.

Kartlagt i 1982 av NGU.

Feltkartet er utformet av L. Larsen, P. A. Kjernes, K. R. Robertsen og B. H. Sætermoen.

Sammenleggning ved NGU av K. R. Robertsen.

Prosjektor: P. A. Kjernes.

Referanse til kartet: KJERNES, P. A. - 1988.

RAKKESTAD, CST 033034, kvartærgenet kart M 1:20 000.

Norges geologiske undersøkelse.

Oppmålt ved NGU.

Oppmålt ved Statens vegvesen.

Oppmålt ved NSB.

Oppmålt ved Kombordeling.

Oppmålt ved Boring.

Oppmålt ved Statens vegvesen.

Oppmålt ved Statens vegvesen.